

Fagfornyelsen - LK2020

Beate Tislevoll

Agenda

- Hvorfor fornyes læreplanverket?
- Kort om status
- Kompetanse og dybdelæring
- Påstandspill
- Sammenheng i læreplanverket, læreplanvisning
- Forventninger og ansvar

Oppdraget

«Skolen skal legge til rette for læring for alle elever og stimulere den enkeltes motivasjon, lærelyst og tro på egen mestring.»

Overordnet del,
kap 3.2

Rammer og innhold

Høye ambisjoner i fornyelsen av læreplanene

- Relevant og fremtidsrettet
- Tydeligere prioriteringer
  - dybdelæring
- Bedre progresjon og sammenheng i læreplanverket

Høye ambisjoner i fornyelsen av læreplanene

- Aktive elever som medvirker
- Bedre tilrettelegging for de yngste

Aktive elever som medvirker i egen læring

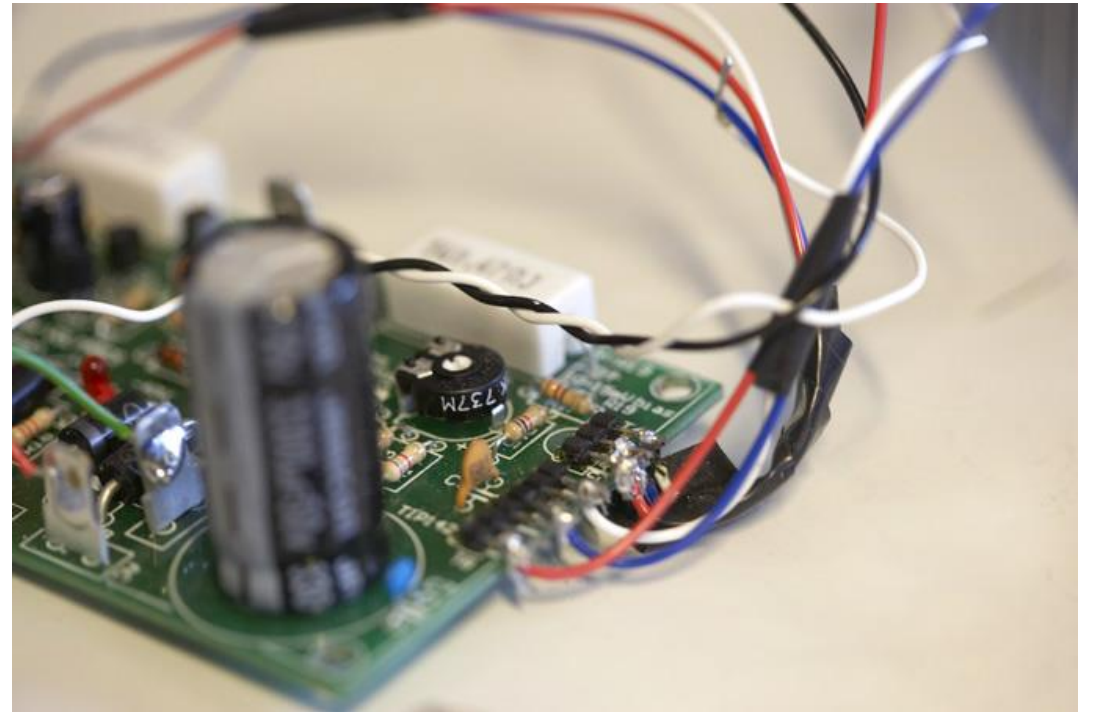
Naturfag etter 2. trinn

- utforske sansene gjennom lek ute og inne og samtale om hvordan sansene brukes til å samle informasjon

Høye ambisjoner i fornyelsen av læreplanene

- læringsstrategier
- teknologi
- innovasjon- og
entreprenørskapskompetanse

Hva er nytt?

- Læreplanstruktur
- Kjerneelementer
- Tre tverrfaglige tema
- Fornyet kompetansebegrep
- Dybdelæring
- Presisering av grunnleggende ferdigheter
- Omtale av vurdering i fag

Kunnskapsløftet 2020 / 2020S – fortsatt

- kompetansemål
- grunnleggende ferdigheter
- tilpasset opplæring
- læringsfremmende vurdering
- elevmedvirkning
- gjeldende fag- og timefordelingen

Kort om status

LK2020/2020S

Fagfornyelsen for **læreplaner i grunnskolen og gjennomgående fag**

Vår 2019

Høring

Sommer 2019

Oppsummering

18.november 2019

Lansering

1.august 2020

Trer i kraft

Trinnvis innføring av læreplaner generelt

Skoleåret 2020-21

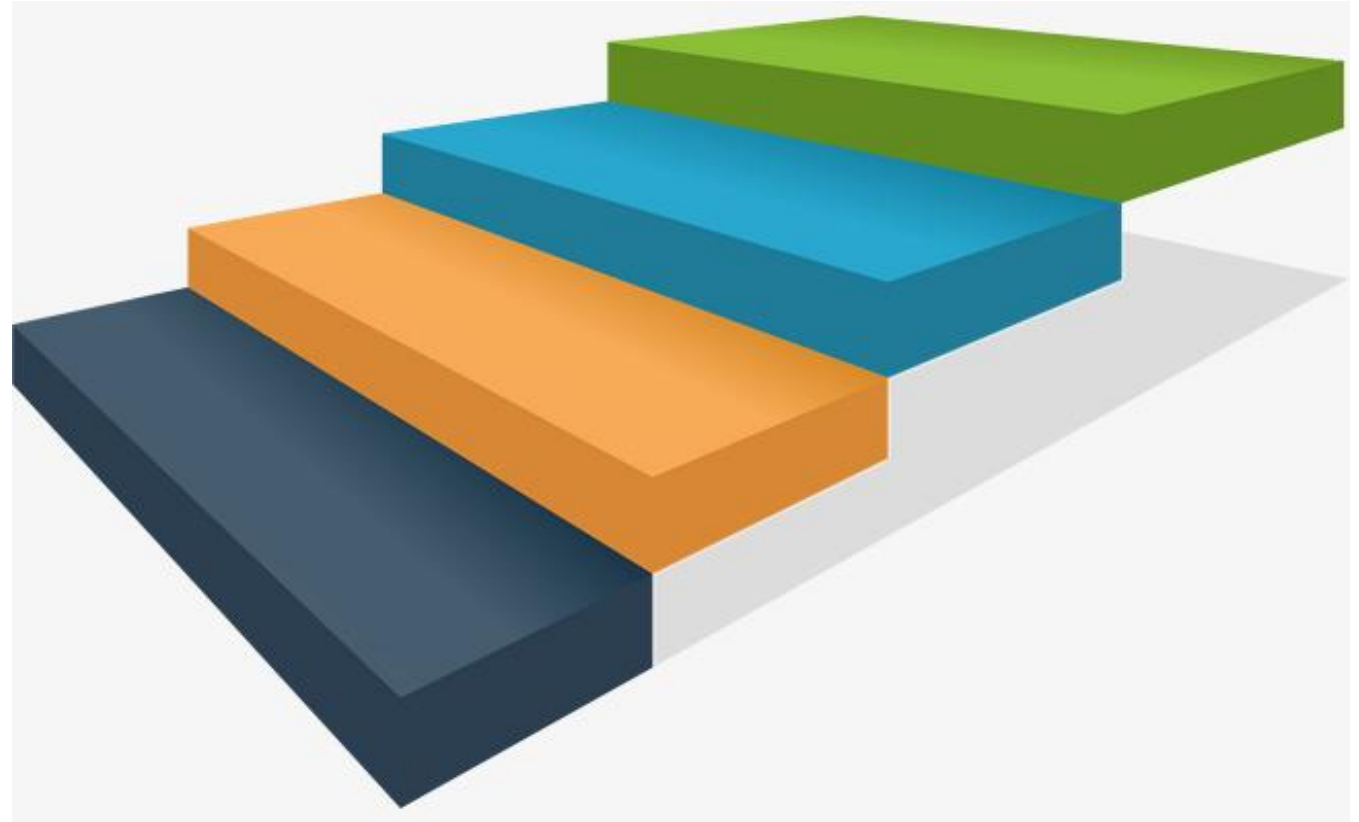
- 1.-9. trinn
- Vg1

Skoleåret 2021-22

- 10. trinn
- Vg2

Skoleåret 2022-23

- Vg3

Eksamen etter fagfornyelsen

Eksamen etter nye læreplaner

- 2021: Vg1
- 2022: Vg2 og 10. trinn
- 2023: Vg3

Endringer i fellesfagene på yrkesfag

- Engelsk samles i Vg1
- Norsk samles i Vg2
- Engelsk og norsk – læreplaner med en del kompetansemål som har fått yrkesfaglig innhold og som er felles for de ti utdanningsprogrammene
- Naturfag og matematikk – læreplaner med egne kompetansemålsett for **hver** av de ti utdanningsprogrammene

Dagens modell i LK06 og LK06S

Vg2	Norsk 56	Engelsk 56
Vg1	Norsk 56	Engelsk 84

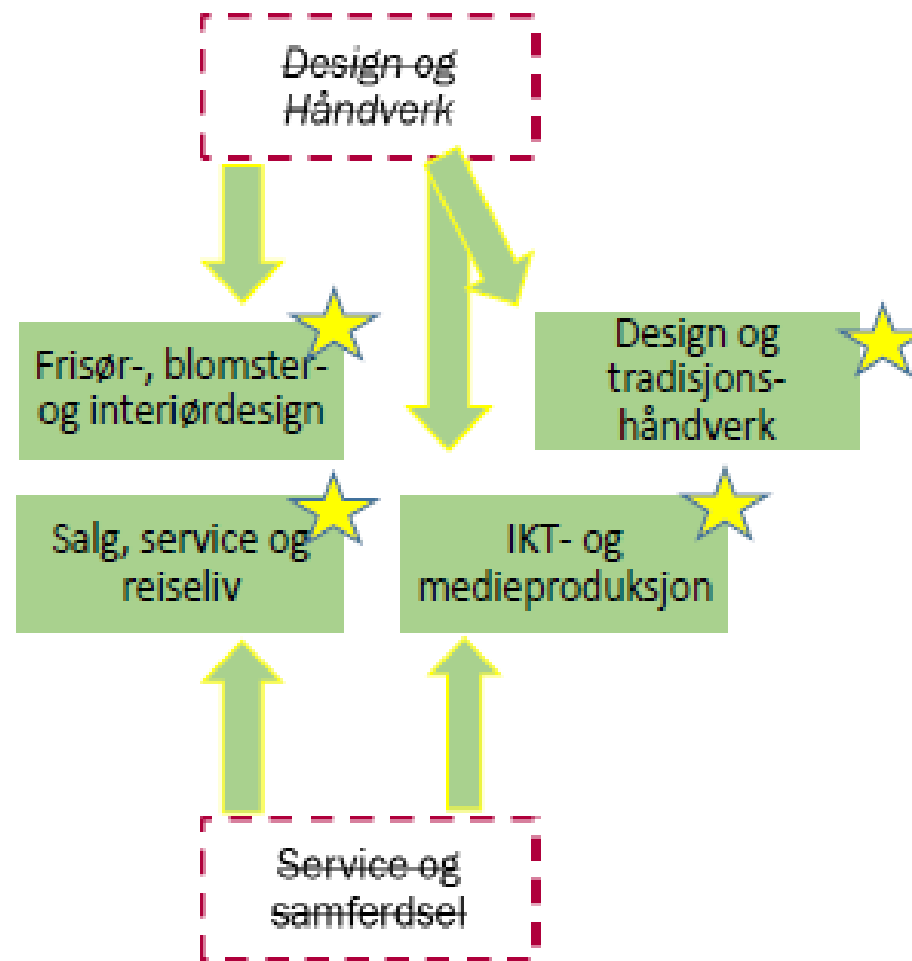
Ny modell i LK20 og LK20S

Vg2	Norsk 112
Vg1	Engelsk 140

Antall utdanningsprogram utvides fra åtte til ti (Vg1)

- Helse- og oppvekstfag
- Naturbruk
- Restaurant- og matfag
- Elektrofag
- Bygg- og anleggsteknikk
- Teknikk og industriell produksjon

Nye læreplaner på yrkesfag – hva skjer når?

- Læreplanene på Vg1
  - har vært på høring
  - blir fastsatt i februar 2020 og trer i kraft skoleåret 2020/2021
- Læreplanene på Vg2 og Vg3
  - kommer på høring i august 2020
  - Innføring:
    - Vg2: skoleåret 2021/2022
    - Vg3: skoleåret 2022/2023

Nye læreplaner på studieforberevende – hva skjer når?

- Læreplanene på Vg1
  - er på høring – **frist 25 februar 2020**
  - skal være klare i god tid før skolestart i 2020.
- Læreplanene på Vg2 og Vg3:
  - Har vært på én innspillrunde og skal på en til i mars 2020
  - Høring senere i 2020

Kompetanse og dybdelæring

To sentrale elementer i fagfornyelsen

Kompetansebegrepet

<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/lareplanverket/stottemateriell-til-overordnet-del/film-kompetansebegrepet/>

Læreplanene skal gi gode rammer for dybdelæring

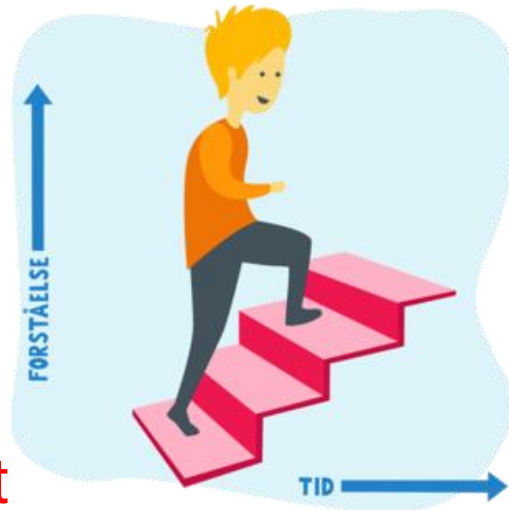
- Dybdelæring er å gradvis utvikle kunnskap og varig forståelse av begreper, metoder og sammenhenger i fag og mellom fagområder.
- Det innebærer at vi reflekterer over egen læring og bruker det vi har lært på ulike måter i kjente og ukjente situasjoner, alene eller sammen med andre.

Dybdelæring

Vi definerer dybdelæring som det å gradvis utvikle kunnskap og varig **forståelse** av begreper, metoder og sammenhenger i fag og mellom fagområder.

Det innebærer at vi reflekterer over egen læring og **bruker det vi har lært** på ulike måter i kjente og **ukjente situasjoner**, alene eller sammen med andre.

Nytt kompetansebegrep

Kompetanse er å kunne tilegne seg og **anvende kunnskaper og ferdigheter** til å mestre utfordringer og løse oppgaver i kjente og **ukjente situasjoner**.

Kompetanse innebærer **forståelse** og evne til refleksjon og kritisk tenkning

Gruppearbeid

Målsetting:

- *Reflektere rundt og få en rikere forståelse av sentrale elementer i fagfornyelsen*
- *Modellere en gruppemetodikk som kan brukes lokalt, for eksempel med lærere, elever og foresatte*

Påstandsspill – hvordan spiller vi?

Grupper på 4-10 personer sitter rundt bord så alle kan høre hverandre

Runde 1 – *berike*

- En deltaker begynner med å trekke en lapp fra bunken med påstander og leser høyt
- Deltakeren får litt tenketid og legger deretter lappen på et av feltene på spillebrettet
- Deltakeren begrunner valget sitt
- Deretter går turen til nestemann som bruker samme lapp og gjør det samme. Bare den som har lappen har ordet

Runde 2 – *reflektere og nyansere*

- I andre runde med samme påstand kan man enten si pass, endre mening eller nyansere meningen sin

Videre runder

- Når alle deltakerne rundt bordet har hatt ordet to ganger, trekker deltakeren ved siden av den første (vi går med sola) en ny lapp og gjentar som beskrevet over

Sammenheng i læreplanverket

Sammenheng i læreplanverket

Opplæringsloven

Fag- og timefordeling

Overordnet del

Læreplaner

Om faget

Kompetansemål og
vurdering

Vurderingsordning

Formålsparagrafen

Opplæringa i skole og lærebedrift skal, i samarbeid og forståing med heimen, opne dører mot verda og framtida og gi elevane og lærlingane historisk og kulturell innsikt og forankring.

Opplæringa skal byggje på grunnleggjande verdiar i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfridom, nestekjærleik, tilgjeving, likeverd og solidaritet, verdiar som òg kjem til uttrykk i ulike religionar og livssyn og som er forankra i menneskerettane.

Opplæringa skal bidra til å utvide kjennskapen til og forståinga av den nasjonale kulturarven og vår felles internasjonale kulturtradisjon.

Opplæringa skal gi innsikt i kulturelt mangfald og vise respekt for den einskilde si overtyding. Ho skal fremje demokrati, likestilling og vitskapleg tenkjemåte.

Elevane og lærlingane skal utvikle kunnskap, dugleik og holdningar for å kunne meistre liva sine og for å kunne delta i arbeid og fellesskap i samfunnet. Dei skal få utfalde skaparglede, engasjement og utforskartrøng.

Elevane og lærlingane skal lære å tenkje kritisk og handle etisk og miljøbevisst. Dei skal ha medansvar og rett til medverknad.

Skolen og lærebedrifta skal møte elevane og lærlingane med tillit, respekt og krav og gi dei utfordringar som fremjar danning og lærelyst. Alle former for diskriminering skal motarbeidast.

(Opplæringsloven § 1-1)

Overordnet del

Opplæringsloven

Fag- og timefordeling

Overordnet del

Læreplaner

Om faget

Kompetansemål og vurdering

Vurderingsordning

Opplæringens verdigrunnlag

Prinsipper for læring, utvikling og danning

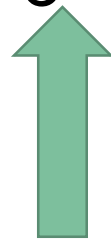
Prinsipper for skolens praksis

Overordnet del

beskriver grunnsynet som skal prege pedagogisk praksis

“Alle som arbeider i grunnopplæringen, må la dette grunnsynet prege planleggingen, gjennomføringen og utviklingen av opplæringen»

valg av bl.a. lærestoff, organisering, arbeidsmåter og vurderingspraksis

Overordnet del

1. Opplæringens verdigrunnlag

- Menneskeverdet
- Identitet og kulturelt mangfold
- Kritisk tenkning og etisk bevissthet
- Skaperglede, engasjement og utforskertrang
- Respekt for naturen og miljøbevissthet
- Demokrati og medvirkning

2. Prinsipper for læring, utvikling og dannning

- Sosial læring og utvikling
- Kompetanse i fagene
- Grunnleggende ferdigheter
- Å lære å lære
- Tverrfaglige temaer

3. Prinsipper for skolens praksis

- Et inkluderende læringsmiljø
- Undervisning og tilpasset opplæring
- Samarbeid mellom hjem og skole
- Opplæring i lærebedrift og arbeidsliv
- Profesjonsfelleskap og skoleutvikling

2.1 Sosial læring og utvikling

3.1 Et inkluderende læringsmiljø

2.1

«Skolen skal støtte og bidra til elevenes sosiale læring og utvikling gjennom arbeid med fagene og i skolehverdagen for øvrig»

3.1

«Skolen skal utvikle inkluderende fellesskap som fremmer helse, trivsel og læring for alle»

Ny læreplanstruktur

Opplæringsloven

Fag- og timefordeling

Overordnet del

Læreplaner

Om faget

Kompetansemål og vurdering

Vurderingsordning

Fagets relevans og sentrale verdier

Kjerneelementer

Tverrfaglig tema

Grunnleggende ferdigheter

Ny læreplanstruktur

Om faget

Kjerneelementer

- det mest betydningsfulle faglige innholdet elevene skal arbeide med i opplæringen
  - det elevene må lære for å kunne mestre og anvende faget
  - består av sentrale begreper, metoder, tenkemåter, kunnskapsområder og uttrykksformer
- er ikke kompetansemål, eller hovedområder!

Ny læreplanstruktur

Om faget

Tverrfaglige tema

- demokrati og medborgerskap
- bærekraftig utvikling
- folkehelse og livsmestring

Ny læreplanstruktur

Om faget

Grunnleggende ferdigheter

- Muntlige ferdigheter
- Å kunne skrive
- Å kunne lese
- Å kunne regne
- Digitale ferdigheter

Ny læreplanstruktur

Opplæringsloven

Fag- og timefordeling

Overordnet del

Læreplaner

Om faget

Kompetansemål og vurdering

Vurderingsordning

Kompetansemål

Underveisvurdering

Standpunktvurdering

Underveisvurdering skal

- være en integrert del av opplæringen
- brukes som grunnlag for å tilpasse opplæringen
- fremme læring
- bidra til å øke kompetanse

Ny læreplanstruktur

Opplæringsloven

Fag- og timefordeling

Overordnet del

Læreplaner

Om faget

Kompetansemål og
vurdering

Vurderingsordning

Sluttvurderingsordning

Vurdering i Kunnskapsløftet 2020 / 2020 S

- Vurdering omtalt i Overordnet del
- Vurderingstekst i læreplanene for fag
- Regelverket fornyes og forenkles
- Eksamensordningen vurderes

- Ny gjennomføringsløsning
- Utprøving og forsøk med eksamen
- Rammeverk for eksamen

Læreplanvisning med integrert støtte

Forventninger til arbeid med læreplanverket

Oppdraget

«Skolen skal legge til rette for læring for alle elever og stimulere den enkeltes motivasjon, lærelyst og tro på egen mestring.»

Overordnet del,
kap 3.2

Framover

Sats på

- Profesjonsfelleskapet(-ene) på skolen
- Kompetanseutvikling
- ...og ha elevens læring og utvikling for øye

Desentralisert ordning for kompetanseutvikling

- All kompetanseutvikling i tilknytning til fagfornyelsen skal skje i desentralisert ordning (DEKOM)
- I hvert fylke er det etablert samarbeidsforum der skoleeierne i fellesskap og i **samarbeid** med universitet og høyskoler blir enige om hvilke kompetanseutviklingstiltak de skal gjennomføre
- **Partnerskap** mellom skoler og UH
- Vurderingene skal være basert på analyser av **lokale behov**

Skoleeier

- har ansvar for
  - at elevene får opplæring som er i tråd med læreplanverket
  - at skolene har riktig kompetanse
- skal
  - stille nødvendige ressurser til disposisjon
  - sørge for rammebetingelser som gir skolene mulighet til å sette seg inn i og ta læreplanverket i bruk på en god måte
  - støtte, utvikle og styrke profesjonsfelleskapene i og på tvers av skoler

Skolen

- **jobbe med** hvordan verdier og prinsipper i overordnet del skal prege praksis
- **vurdere** hvordan opplæringen i fag bidrar til å realisere skolens brede mandat
- **velge** innhold, arbeids- og vurderingsmåter for opplæringen
- **planlegge** progresjon og overganger mellom trinn og skoleslag
- **jobbe med** sammenhenger i og mellom fag
- **planlegge** hvordan elevene skal medvirke i opplæringen

Støtte til innføring av nytt læreplanverk

Status

Helhetlig støtte

Kontinuerlig arbeid med læreplanverket

-Skolebasert vurdering

-Ståstedsanalysen

Kontinuerlig arbeid med læreplanverket

- et arbeids- og styringsverktøy
  - vurdere om praksis fører til læring i tråd med gjeldende læreplanverk
  - reflektere over styrker og utfordringer og om planlagt praksisendring fører til forbedring
-
- Elevene skal involveres i skolebasert vurdering

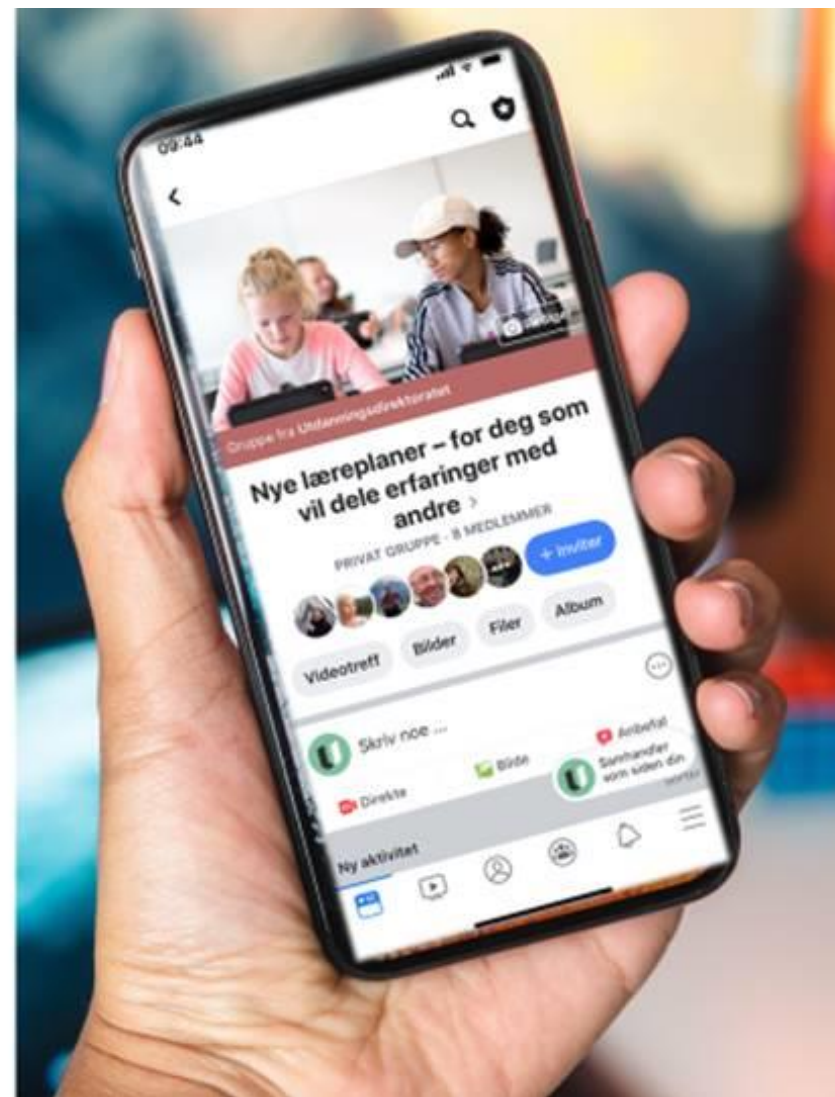

Facebook-gruppe

«Nye læreplaner – for deg som vil dele erfaringer med andre»

- **Hvorfor?**
Støtte innføringen av nye læreplaner gjennom å legge til rette for erfaringsdeling
- **For hvem?**
Alle som jobber i eller med skolen og fagopplæring, og som ønsker å utveksle erfaringer med å forberede seg på og bruke de nye læreplanene

 læreplaner

Hold dere oppdatert

Utdanningsdirektoratet

www.udir.no/fagfornyelsen

www.udir.no/overordnetdel

www.facebook.com/groups/lareplaner/